

© MITCH WIESINGER

Klimaregnskab

Turisternes klimaaftryk i Danmark 2019-2021

Som led i den nuværende nationale strategi for dansk turisme har VisitDenmark udgivet dette klimaregnskab, der viser turisternes klimaaftryk som følge af deres forbrug på dansk jord samt rejsen hertil. Klimaregnskabet viser de nationale tal, men der udgives i samme ombæring en rapport med figurer fordelt på destinationsniveau, et dokumentationsnotat og en product backlog til planlagte metodemæssige forbedringer.

Hovedkonklusioner

- Turisternes klimaaftryk var i 2019 – det seneste normalår for turismen – 10,9 mio. ton CO₂-ækvivalenter (CO₂e)
- Coronanedlukningerne resulterede i et markant fald i klimaaftrykket fra turisterne, der således var 6,7 mio. ton CO₂e i 2020 og 9,3 CO₂e i 2021
- Fordeles turisternes klimaaftryk på forbrugsgrupper stod transport for den største andel med 73 pct. af det samlede klimaaftryk (37 pct. fra international transport og 36 pct. fra indenrigstransport)
- Grundet særligt den internationale transports store betydning for klimaaftrykket er det primært turister fra lande meget langt fra Danmark, der havde et højt klimaaftryk, når man fordeler på nationalitet
- Hvis der kun fokuseres på den territoriale udledning, stod turisterne for 7 pct. af den samlede territoriale udledning svarende til 3,5 mio. ton CO₂e

Projektet er udarbejdet i regi af Partnerskabet for bæredygtig turismeudvikling og støttet med midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

Indledning

I forbindelse med "Den nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme" blev det i 2022 vedtaget at nedsætte Partnerskab for bæredygtig turismeudvikling. Partnerskabet udgøres af VisitDenmark, Dansk Storbyturisme, Dansk Kyst- og Naturturisme og MeetDenmark og er medfinansieret af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Partnerskabet skulle blandt andet sikre, at der blev udviklet en metode til at måle klimaaftrykket fra turisterne i Danmark. Denne blev udviklet af Center for Regional- og Turismeforskning i samarbejde med en international ekspertgruppe under UN Tourism. I denne rapport følger resultaterne på nationalt niveau.

Opgørelsen af turisternes klimaaftryk i Danmark følger langt henad vejen metodikken fra Turismens økonomiske betydning (TØBBE) (VisitDenmark, 2024), der udgives af VisitDenmark hvert år. TØBBE og denne opgørelse følger den officielle, internationale definition af turismen:

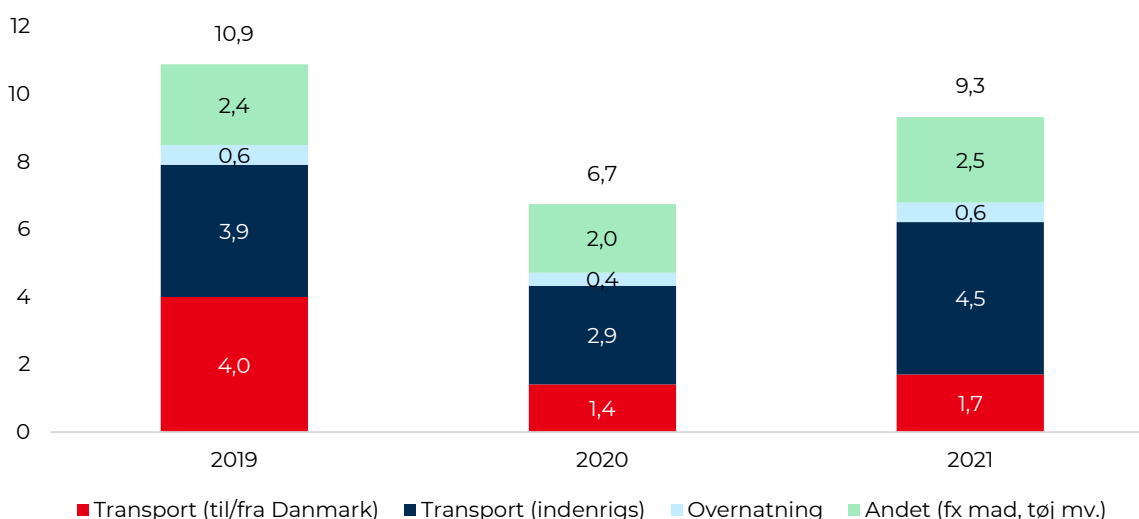
*"Turister er en delmængde af rejsende, for hvem rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet"*¹

Definitionen indebærer, at turisme i denne rapport defineres og opgøres bredere, end man normalt finder i de officielle overnatningsstatistikker. Det drejer sig om turisme på små overnatningssteder, festivaler, krydstogtturisme, endagsturisme, besøg hos familie og venner, turisme i lejede helårsboliger samt brug af eget eller lånt feriehus.

Det samlede klimaaftryk fra turisterne

I 2019 udgjorde klimaaftrykket fra turisterne i Danmark 10,9 millioner ton CO₂-ækvivalenter (CO₂e).² Dette niveau var højere end turisternes klimaaftryk i både 2020 og 2021, der blev betydeligt påvirket af COVID-19, hvilket især bidrog til et lavere klimaaftryk fra den internationale transport af turisterne.

Figur 1: Klimaaftrykket fra turisterne i Danmark (mio. ton CO₂e)

Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning og VisitDenmark

¹ Egen oversættelse fra FN (2010)

² Den præcise definition af CO₂-ækvivalenter kan findes i metodeafsnittet nederst.

Til gengæld steg klimaaftrykket fra turisternes indenrigstransport i 2021. Dette skyldtes, at antallet af danske turister i Danmark steg betydeligt i 2021, hvilket resulterede i en stigning i klimaaftrykket fra indenrigstransporten. Stigningen var dog ikke så markant, at den opvejede faldet i udledningen fra den internationale transport.

Klimaaftrykket fra turisterne fordelt på forbrugsgrupper

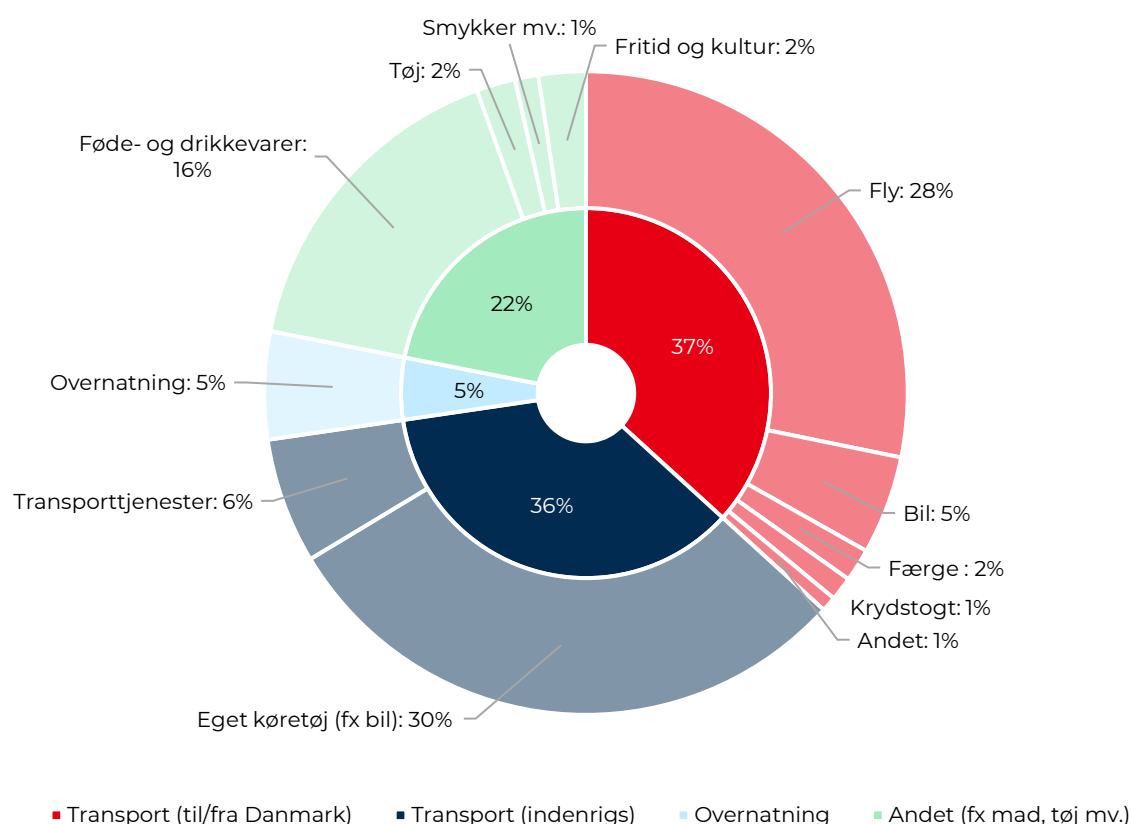
I de følgende figurer vil der blive fokuseret på året, 2019, da dette anses for at være mere repræsentativt for turismen sammenlignet med 2020 og 2021, der begge var påvirket af COVID-19.

Transport udgør en betydelig del af turisternes klimaaftryk. Cirka 37 pct. af det totale klimaaftryk for turister stammede fra udenlandske turisternes rejser til og fra Danmark i 2019. Især transporten i form af internationale flyrejser udgjorde en væsentlig del af denne påvirkning med 28 pct.

Samtidig spiller transport inden for Danmarks grænser også en betydelig rolle i turisternes klimaaftryk. Hele 36 pct. af turisternes samlede klimaaftryk kunne henføres til transporten af turisterne inden for Danmarks grænser. Her var det særligt transport via eget køretøj (fx bil og autocamper) der bidrog væsentligt til denne påvirkning. Således udgjorde transport næsten tre fjerdedele (73 pct.) af det samlede klimaaftryk fra turisterne i 2019.

De resterende 27 pct. af klimaaftrykket kunne tilskrives turisternes forbrug af andre produkter og tjenester i Danmark. Overnatninger udgjorde 5 pct. af dette, mens det resterende forbrug (mad, tøj, smykker, kulturoplevelser mv.) udgjorde 22 pct. Inden for den sidstnævnte kategori var det især turisternes forbrug af føde- og drikkevarer, der fyldte.

Figur 2: Turisternes klimaaftryk fordelt på forbrugsgrupper, 2019 (pct.)

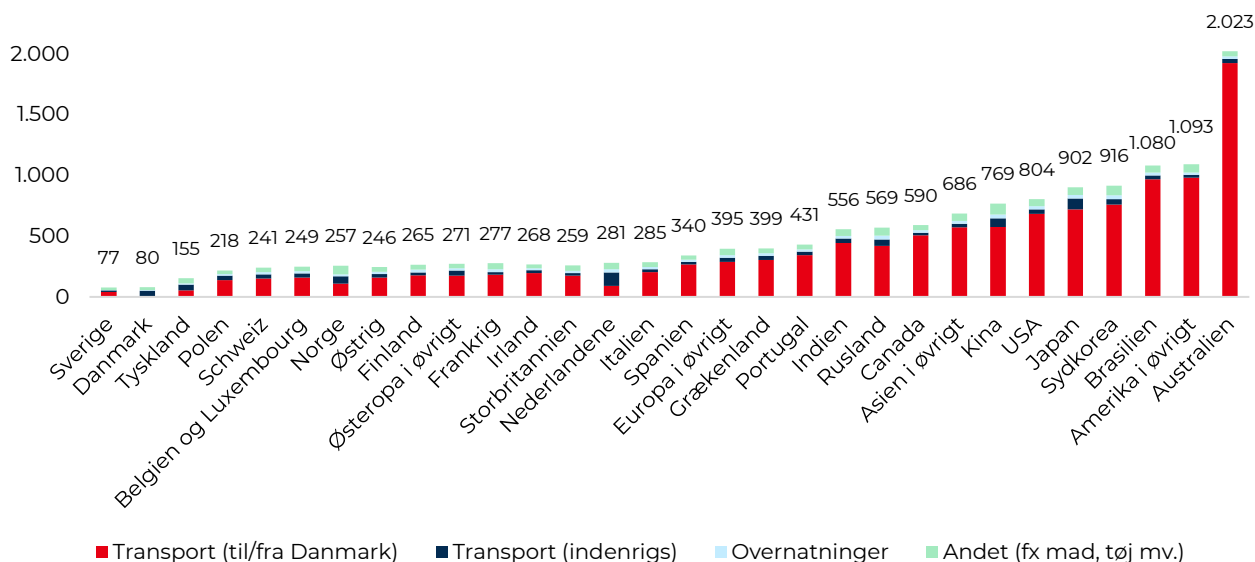
Anm.: Føde- og drikkevarer er inkl. turistens besøg på restauranter, caféer mv.

Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning og VisitDenmark

Klimaaftryket fra turisterne fordelt på nationalitet

Der er betydelig variation i turistens klimaaftryk afhængig af turistens nationalitet, jf. figur 3. Årsagen til det skyldtes primært udledninger af drivhusgasser forbundet med turisternes transport til og fra Danmark.

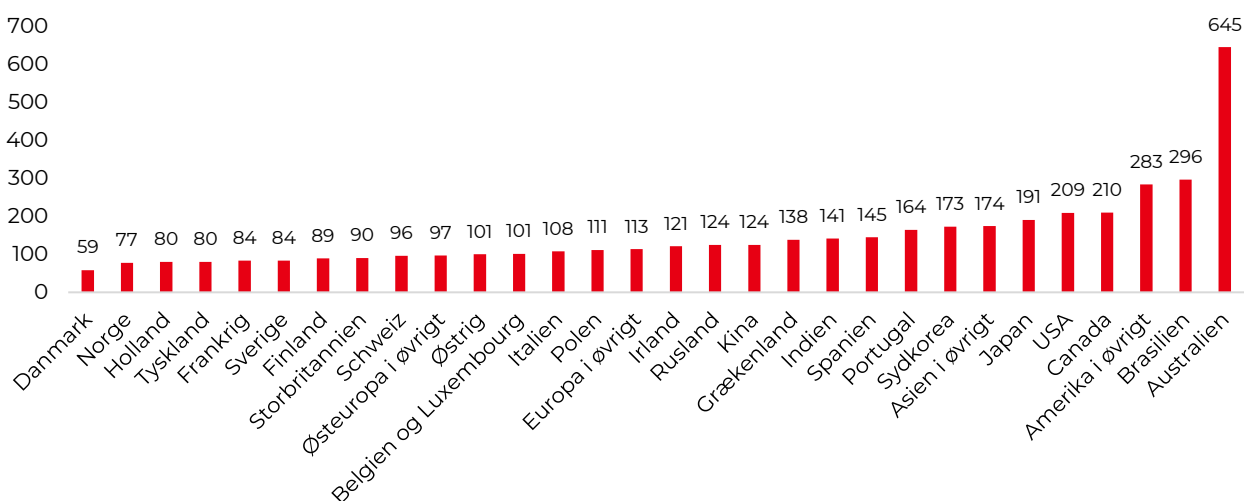
Figur 3: Klimaaftryk per turist fordelt på turistens nationalitet, 2019 (kg CO₂e)

Anm.: Gruppen, "Øvrige lande", er ikke medtaget.
 Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning og VisitDenmark

I figur 4 vises turisternes klimaaftryk per mio. kroner turismeforbrug fordelt på nationalitet. De norske turister havde fx et højt forbrug per turist, men et relativt lavt klimaaftryk sammenlignet med turister fra andre nationaliteter. Anderledes var det med de australske turister, der havde relativt lavt forbrug per turist, men otte gange så højt et klimaaftryk per turist sammenlignet med de norske turister. De asiatiske turister lå generelt set ikke højt i klimaaftryk per mio. kr. i forbrug, da fx kinesere havde et relativt højt forbrug, da de var på ferie i Danmark i 2019.

Figur 4: Klimaaftryk pr. mio. kroner turismeforbrug fordelt på nationalitet, 2019 (ton CO₂e pr. mio. kroner)

Anm.: Gruppen, "Øvrige lande", er ikke medtaget.
 Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning og VisitDenmark

Turisternes territorial udledning

Danmarks territoriale udledning var 48,3 millioner tons CO₂e i 2019, men turisternes samlede klimaaftryk kan ikke sammenlignes direkte med Danmarks samlede territoriale udledninger, da en betydelig del af udledningerne fra turisternes klimaaftryk finder sted uden for Danmarks territorium

I figur 5 ses den samlede udledning indenfor Danmarks territorium samt den udledning som kan henføres til turister i Danmark. Af turistens samlede klimaaftryk på 10,9 mio. tons CO₂e i 2019 udledtes 3,5 millioner tons CO₂e inden for dansk territorium. Det svarer til 32 procent af turisternes samlede klimaaftryk i 2019.

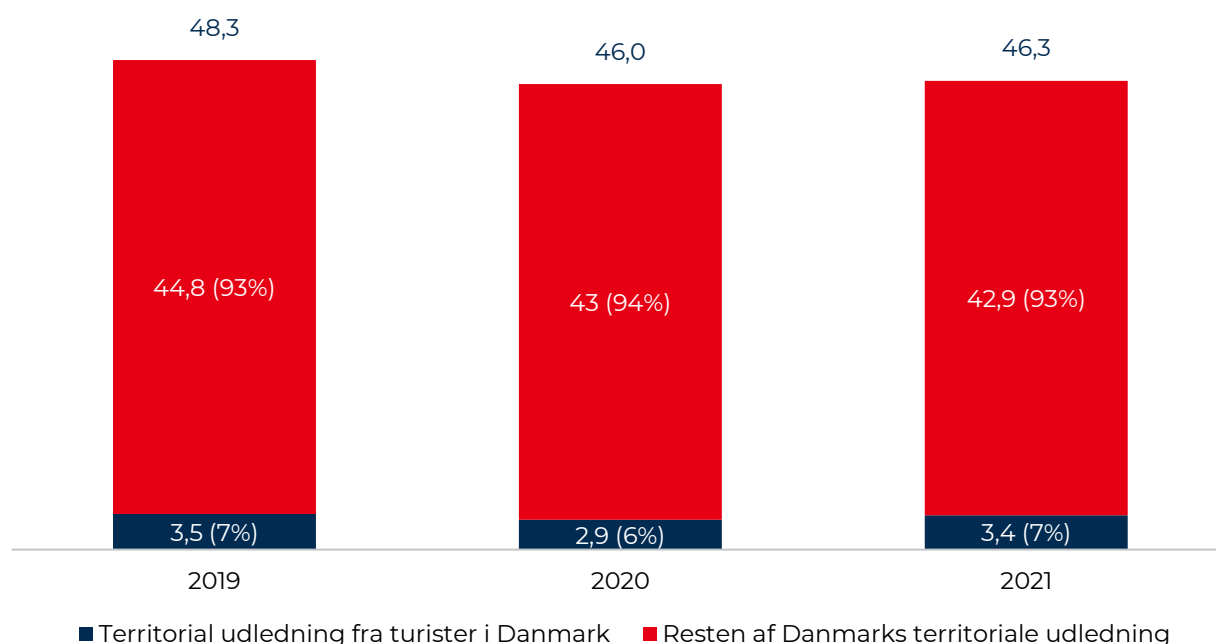
Turisternes klimaaftryk, der udledes indenfor dansk territorium, er lig med turisternes samlede klimaaftryk fratrukket:

- International transport af turisterne
- Importerede varer og ydelser til turisterne
- Danske virksomheder, som producerer til turisterne, men som opererer uden for dansk territorium (f.eks. danske fragtvognmænd, som transporterer varer i udlandet, men hvor varen forbruges af turister i Danmark)

De 3,5 mio. tons CO₂e i 2019 svarer til 7 pct. af de samlede territoriale udledninger. Det vil sige, at 7 pct. af Danmarks territoriale udledninger i 2019 kan henføres til inden- og udenlandske turister i Danmark. I 2020 og 2021 var det hhv. 6 og 7 pct. af Danmarks territoriale udledninger som kan henføres til turismen i Danmark.

Det er vigtigt at huske på, at der ikke er tale om turismesektoren (der normalt defineres som hoteller, restauranter og rejsebureauer), men klimaaftrykket som følge af turisternes forbrug i Danmark.

Figur 5: Danmarks territoriale udledninger samt hvor meget som kan henføres til turisterne i Danmark (mio. ton CO₂e og pct.)

Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning og VisitDenmark

Metode

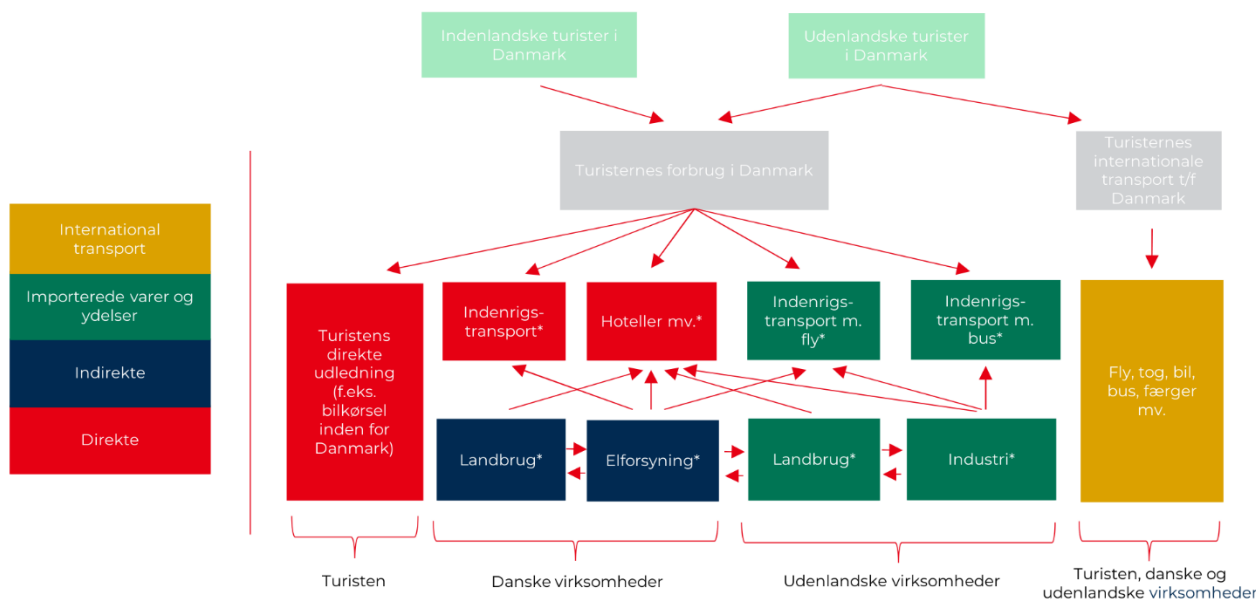
Som det første land i verden måler Danmark det samlede klimaaftryk fra turisterne bestående af de direkte og indirekte effekter fra forbruget beregnet ved hjælp af turismesatellitregnskabsmetoden samt fra importerede varer og ydelser og endeligt fra den internationale transport, jf. figur 6. Vi kigger i denne opgørelse altså udover det, der bliver udledt indenfor Danmarks grænser og således på det samlede klimaaftryk fra det forbrug, som turisterne har i Danmark.

Turisterne i Danmark deles op i to grupper: Indenlandske turister i Danmark og udenlandske turister i Danmark. Begge grupper af turister har et forbrug i Danmark, som dels har et direkte klimaaftryk (fx i forbindelse med bilkørsel inden for Danmark) samt et indirekte klimaaftryk (fx udledningen som følge af restauranternes indkøb af råvarer). Endeligt vil en del af klimaaftrykket også ligge udenfor Danmarks grænser både i forhold til import af varer og ydelser som følge af forbruget fra turisterne, men også i forhold til den internationale transport, når udenlandske turister skal til og fra Danmark.

En uddybning af metoden kan findes i Center for Regional- og Turismeforskning & VisitDenmark (2024) eller på [siden for klimaregnskabet på VisitDenmarks hjemmeside](#).³

Medmindre andet er angivet er alle tal i denne rapport opgivet i CO₂-ækvivalenter (CO₂e). Dette er en omregning af drivhusgasserne, CO₂ (kuldioxid), CH₄ (metan), N₂O (lattergas) samt fluorede gasser (SF₆, PFC og HFC).

Figur 6: Princippet bag beregningen

Anm.: *Dette er et eksempel på en branche. I beregningen af turisternes klimaaftryk indgår alle brancher.
Kilde: Center for Regional- og Turismeforskning

³ <https://www.visitdenmark.dk/corporate/videncenterv/klimaregnskab>

Litteratur

Center for Regional- og Turismeforskning & VisitDenmark (2024). Måling af turisternes klimaaftryk i Danmark - dokumentationsnotat. Center for Regional- og Turismeforskning.

Center for Regional- og Turismeforskning & VisitDenmark (2024). Product backlog til opgørelsen af klimaaftrykket fra turisterne i Danmark: Planlagte aktiviteter og udviklingsprojekter. Center for Regional- og Turismeforskning.

FN (2010). Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008. United Nations.

VisitDenmark (2024). Turismens økonomiske betydning i Danmark 2022. VisitDenmark.